

Menej stresov a elektrina poruke

Úspešný projekt market couplingu v strednej Európe napreduje, pracuje sa na rozšírení o Poľsko a Rumunsko

Marek Legéň / legen@trend.sk

Keď nezainteresovaný laik začuje výraz market coupling, môže mu napadnúť synonymum španielska dedina. Prípadne pri hádaní, o čo ide, skúsi triafať odboku. Pre neznalých vecí možno kandidát na príspevok do vedomostnej súťaže, pre energetikov už niekoľko rokov dôverne známe prepojenie trhov, ktoré uľahčuje obchodovanie s elektrinou. Dostupnejšia komodita, bezpečnejšie dodávky a menej stresu pre dodávateľov. To je výpočet časti prínosov integrácie českého a slovenského krátkodobého trhu s elektrinou, ku ktorému sa vlni pridružili Maďari. Energetické „rande“ sa zrejme neskončí v trojke, zblížovať sa chcú aj ďalší. Aj keby sa nechceli, časom sa má celá Európska únia zísť v spoločnom trhovom košári.

Výrazný krok vpred

Keď si chcel dodávateľ elektriny v minulosti deň pred fyzickou dodávkou dokúpiť chýbajúcu komoditu pre svojich odberateľov či predat skôr zazmluvnený prebytočný objem, musel sa spolať na kontakty a nájsť si protistranu na bilaterálny obchod. Väčšie „dobrodružstvo“ ho čakalo v prípade, že obcho-

doval so zahraničím. Na prenos elektriny si totiž musel vopred zadovážiť cezhraničnú kapacitu, teda rezervovať miesto u prevádzkovateľa vysokonapäťových vedení Slovenskej elektrizačnej prenosovej sústavy (SEPS), cez ktoré elektrina pretečie. Nebolo to zadarmo, vedenia majú obmedzenú kapacitu, a preto sa profily dražili vopred v aukciách. Bral

Vďaka market couplingu sa stabilizovali a zblížili ceny elektriny na zúčastnených trhoch

ten, kto ponúkol viac. Aj bez toho, aby vedel, či a do akej miery nakúpený profil nakoniec v skutočnosti využije.

Všetky tieto starosti po prepojení krátkodobých trhov Slovenska a Česka odpadli. Stalo sa tak od septembra 2009. „Zavedenie trhu je v posledných rokoch najvýznamnejším krokom, ktorý sa popri liberalizácii trhu s elektrinou na Slovensku udial,“ hovorí

o market couplingu Martin Ondko, konateľ alternatívneho dodávateľa energií Magna EA.

V rámci market couplingu sa prenosová kapacita obchoduje v jednom balíku so samotnou elektrinou, takzvaným implicitným spôsobom. „Odpadá každodenná stresová situácia vyvolávaná neistotami okolo dennej aukcie na cezhraničnú kapacitu,“ potvrdzuje Barbora Půlpánová, hovorkyňa koncernu ČEZ, ktorý dodáva elektrinu aj plyn slovenským zákazníkom prostredníctvom dcéry ČEZ Slovensko.

Efektívne využité kapacity

Dodávateľia elektriny si prepojenie krátkodobých trhov v strednej Európe, ktoré dáva priestor na zobchodovanie komodity deň pred skutočnou dodávkou spotrebiteľovi, zväčša chvália. Prispelo k významnému zvýšeniu likvidity na trhu a dostupnosti elektriny. Dodávateľom poskytuje väčšie možnosti zvoliť si obchodnú stratégiu.

Najmä tí menší sa dosť spoliehajú na krátkodobý trh. Fungujú tak, že dnes kúpia to, čo ich odberatelia zajtra spotrebujú. Ak sú ceny oproti dlhodobjším kontraktom podstatne nižšie, môžu z toho ťažiť a ponúknuť

TRIDSAŤ MINÚT
VÁŠHO ČASU,
KTORÉ STOJA
ZA TO...

Staráme sa o energie našim klientom v celkovej hodnote takmer 10 miliárd korún. Veľkým a stredným odberateľom, firmám i municipalitám dodávame elektrinu a plyn. Prečo s nami spolupracujú? Oceňujú naše správne a inovatívne nákupné stratégie, spoľahlivosť a zodpovedajúcu zákaznícku starostlivosť. A neustále premýšľame, čo navyše im ešte môžeme priniesť.

Lumius Slovakia, s. r. o.
Závodská cesta 2945/38, 010 01 Žilina
(T) +421 417 002 520
(E) obchod@lumius.sk, www.lumius.sk

VYSKÚŠAJTE NÁS,
VYŽIADAJTE SI NAŠU ÚVODNÚ NÁVŠTEVU.